

ÚVN

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Diferenciální diagnostika dušnosti

HNÁTEK T., DANĚK J., MALÝ M. A ZAVORAL M.

KARDIOLOGICKÉ ODD., INTERNÍ KLINIKA 1.LF UK A ÚVN

Úvod

- Dušnost je nejčastějším příznakem ve vnitřním lékařství vůbec:
- Jedná se o nepříjemně vnímaný pocit nedostatku dechu nebo možnosti se nadechnout

Dušnost kardiální x dušnost plicní

Dušnost – časný příznak choroby : plicní choroby, mitrální stenóza, mitrální insuficience

Dušnost – pozdní příznak choroby: aortální regurgitace

Differential Diagnosis of Acute Shortness of Breath

Cause grouping	Differentials	Classical history	Classic examination findings	Investigation findings (Initial test, diagnostic test)	Definitive management (remember ABCDE first)
Respiratory	Pulmonary embolism	<ul style="list-style-type: none"> •Pleuritic chest pain •Haemoptysis & SOB •Risk factors (long haul flight, recent surgery, immobility) 	<ul style="list-style-type: none"> •CVS: tachycardia, JVP distension, RV heave, loud P2, right S4 •RS: tachypnoea, clear chest •CALVES: look for DVT •SBP<90/pulselessness/persistent bradycardia = "massive PE" 	<ul style="list-style-type: none"> •D-Dimer (if low Wells score): raised •CT pulmonary angiogram •ECG: tachycardia, RV strain (T wave inversion in right chest and inferior leads), RBBB, right axis deviation, S1Q3T3 pattern rare •ABG: hypoxia, hypocapnia •CXR: may be wedge opacity, regional oligoemia, enlarged pulmonary artery, effusion 	<ul style="list-style-type: none"> •Treatment dose LMWH •Thrombolysis if massive PE
	Pneumonia	<ul style="list-style-type: none"> •Fever •Shortness of breath •Productive cough •Pleuritic chest pain •Confusion 	<ul style="list-style-type: none"> •Tachypnoea, cyanosis •Coarse crepitations and bronchial breathing •Dullness to percussion •Increased vocal resonance/tactile vocal fremitus 	<ul style="list-style-type: none"> •CXR: consolidation, air bronchogram •Inflammatory markers: raised •Identify cause •Sputum culture •Urinary pneumococcal and legionella antigens •Blood culture 	•Antibiotics
	Pneumothorax	<ul style="list-style-type: none"> •Sudden onset pleuritic chest pain •May be SOB if large •Risk factors e.g. Marfan's appearance, COPD/asthma 	<ul style="list-style-type: none"> •<u>Unilateral</u> •Reduced chest expansion •Absent breath sounds •Hyperresonance •<u>Tenderness pneumothorax</u> •JVP distension, hypotension •Tracheal deviation (away from affected side) 	<ul style="list-style-type: none"> •<u>Cub:</u> air in pleural space 	<p>Primary</p> <ul style="list-style-type: none"> •<2cm → CXR monitoring •>2cm or Sx → aspirate <p>Secondary</p> <ul style="list-style-type: none"> •<1cm → observe for 24h •1-2cm → aspirate •>2cm or Sx → chest drain
	Asthma exacerbation	<ul style="list-style-type: none"> •Dyspnoea •Wheeze •Asthmatic 	<ul style="list-style-type: none"> •Cyanosis, tachypnoea •Use of accessory muscles •Polyphonic wheeze •Reduced air entry •Reduced PEFR 	<p>Clinical diagnosis</p> <ul style="list-style-type: none"> •CXR: exclude infection and pneumothorax •ABG: usually normal P_aO₂ and low P_aCO₂ (hyperventilation), if ↓ P_aO₂ or ↑ P_aCO₂, patient is tiring •Blood and sputum cultures if evidence of infection 	<ul style="list-style-type: none"> •Salbutamol nebs •Ipratropium nebs •Steroids •Magnesium IV •Antibiotics if evidence of infection
	COPD exacerbation	<ul style="list-style-type: none"> •Dyspnoea •Wheeze •Change in sputum •Known COPD or lifelong smoker 	<ul style="list-style-type: none"> •Cyanosis, tachypnoea •Use of accessory muscles •Polyphonic wheeze •Reduced air entry 	<p>Clinical diagnosis</p> <ul style="list-style-type: none"> •CXR: exclude infection and pneumothorax •ABG: hypoxia, hypercapnoea 	<ul style="list-style-type: none"> •Salbutamol nebs •Ipratropium nebs •Steroids •Antibiotics •BiPAP if required
	Other respiratory differentials	Extrinsic allergic alveolitis; laryngitis; bronchitis; pneumonitis; bronchiectasis; LRTI			
Cardiac	ACS	<ul style="list-style-type: none"> •Crushing central chest pain •Radiates to neck/left arm •Associated nausea/SOB/sweatiness •Cardiovascular risk factors 	<ul style="list-style-type: none"> •May be normal •General: sweaty, SOB, in pain •CVS: S4 gallop, JVP distension, signs of heart failure, brady/tachycardic 	<ul style="list-style-type: none"> •ECG: ST elevation (or new LBBB), inverted T waves, Q waves •Troponin: increased (but normal in unstable angina) •CXR: normal or signs of heart failure •Coronary Angiography 	<ul style="list-style-type: none"> •MONAC •Primary coronary intervention
	Acute LVF	<ul style="list-style-type: none"> •SOB, orthopnoea, PND •Pink frothy sputum •Peripheral oedema •Cardiac history 	<ul style="list-style-type: none"> •Tachycardia, tachypnoea •Raised JVP •Fine bi-basal crepitations •S3 gallop rhythm •Peripheral oedema 	<ul style="list-style-type: none"> •CXR: Alveolar shadowing B-lines, Cardiomegaly, Diversion of blood to upper lobe, Effusion •Echocardiogram •BNP •ECG: look for MI 	<ul style="list-style-type: none"> •Furosemide •GTN infusion •CPAP if required •Treat cause (if any)
	Other cardiac differentials	Cardiomyopathy; myocarditis; acute valvular disease; pulmonary hypertension			
Other	Hyperventilation in anxiety	<ul style="list-style-type: none"> •Tight chest pain, SOB, sweating, dizziness, palpitations, feeling of impending doom •Anxious personality & other symptoms of generalized anxiety disorder •Recurrent episodes triggered by a stimulus (e.g. crowds) 	<ul style="list-style-type: none"> •Usually normal •Hyperventilation 	<p>Clinical diagnosis</p> <ul style="list-style-type: none"> •ECG: exclude MI •Troponin: exclude MI •CXR: exclude infection •ABG: respiratory alkalosis 	<ul style="list-style-type: none"> •Reassurance •CBT
	Other differentials	DKA; overdose; metabolic acidosis; sepsis/SIRS; foreign body; anaphylaxis			

Dušnost /Dýchání

- Tachypnoe, polypnoe - zvýšení dechové frekvence
- Hyperpnoe - zvýšené dýchání (s/bez urychlení fr.)
- Apnoe - zástava dýchání v expiriu
- Apneuze - zástava dýchání v inspiriu
- Gasping - lapavé dýchání
- Kusmaulovo dýchání - hyperpnoe při acidóze
- Cheyne-Stokesovo dýchání - periodické dýchání
- Biotovo dýchání - lapavé dýchání s apnoickými pauzami při lézi CNS

/podle: Ševčík, Intenzivní medicína, Galén 2014/

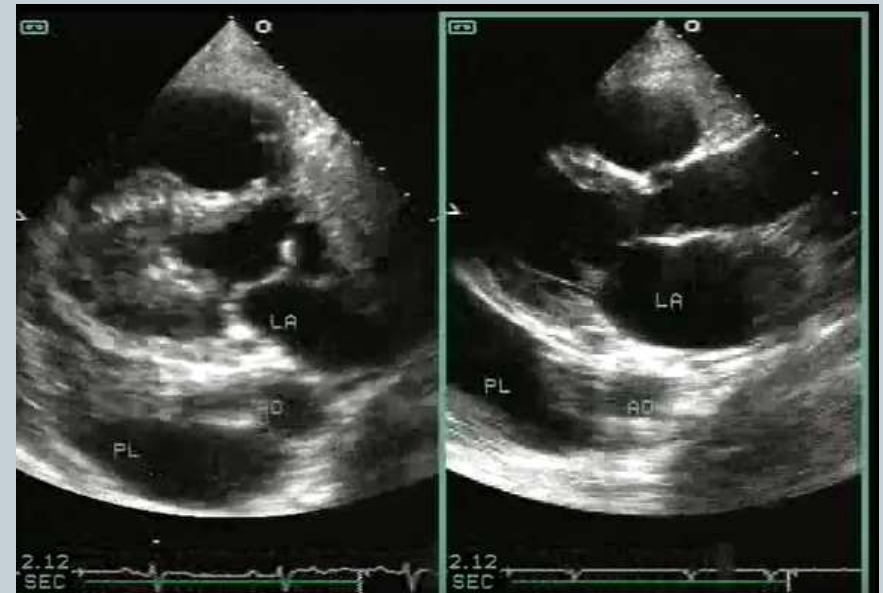
- Námahová dušnost
- Ortopnea
- Paroxysmální noční dušnost

Typický nález

- Kardiální selhání
- Vlhké chrůpky – přízvučné, nepřízvučné
- Pleurální výpotek
- Chlopenní vady
- Znamky kongesce (většinou)
- Plicní infekční onemocnění (CHOPN)
- Suché chropy, pískoty vrzoty
- Emfyzém (inspirační postavení, hypersonorní poklep)
- Zánětlivý stav

USG

Šimek R., Sono atlas, 2013

zdroj: youtube

-
- 1005 pacientů ,
průměrného věku 77let
  - Dušnost kardiální/plicní
  - Senzitivita 97%
  - Specificita 97,4%

Pivetta et al. *Critical Ultrasound Journal* 2014, 6(Suppl 2):A5
<http://www.criticalultrasoundjournal.com/content/6/S2/A5>

 Critical Ultrasound Journal
a SpringerOpen Journal

MEETING ABSTRACT

Open Access

Lung Ultrasound for diagnosis of acute cardiogenic dyspnea in the Emergency Department – a simeu multicenter study

E Pivetta^{1,2,3,4*}, M Tizzani⁵, G Porrino², E Ferreni⁶, G Volpicelli⁷, P Balzaretto⁸, A Banderati⁹, A Iacobucci⁹, S Locatelli^{4,6}, F Merletti¹, I Baldi^{1,10}, G Casoli¹¹, E Lupia⁶, GA Cibine²

From 7th WINFOCUS Italian Congress on Ultrasound in Emergency, Anaesthesiology and Critical Care Lodi, Italy, 26-29 March 2014

TABLE 1

The more common causes of dyspnea in emergency medical rescue situations, in hospital emergency rooms, and in general medical practice*

Rescue service	Emergency room	General practice
Heart failure (15–16%)	COPD (16.5%)	Acute bronchitis (24.7%)
Pneumonia (10–18%)	Heart failure (16.1%)	Acute upper respiratory infection (9.7%)
COPD (13%)	Pneumonia (8.8%)	Other airway infection (6.5%)
Bronchial asthma (5–6%)	Myocard. infarction (5.3%)	Bronchial asthma (5.4%)
Acute coronary syndrome (3–4%)	Atrial fibrillation or flutter (4.9%)	COPD (5.4%)
Pulmonary embolism (2%)	Malignant tumor (3.3%)	Heart failure (5.4%)
Lung cancer (1–2%)	Pulmonary embolism (3.3%)	Hypertension (4.3%)

*modified from (6, 8, e3); COPD, chronic obstructive pulmonary disease

- Berliner, D., Schneider, N., Welte, T., & Bauersachs, J. (2016). The Differential Diagnosis of Dyspnea. *Deutsches Arzteblatt International*, 113(49), 834-845.

Laboratorní hodnoty

- CRP
- PCT
- Hs-TnT – srdeční selhání- aktivace protoonkogenů
- ischemie pravé komory

Natriuretické peptidy – srdeční selhání (násobně vyšší hodnoty)

Astrup !

Spirometrie (FEV₁)

Pericardial constriction

Factors that increase BNP or NT-proBNP

Left ventricular dysfunction

Hypertrophic heart muscle diseases

Infiltrative myocardopathies, such as amyloidosis

Acute cardiomyopathies, such as apical ballooning syndrome

Inflammatory, including myocarditis and chemotherapy

Valvular heart disease

Previous heart failure

Arrhythmia

Atrial fibrillation and flutter

Acute coronary syndromes

Drugs

Cardiotoxic: anthracyclines and related compounds

Neprilysin inhibitors: BNP only

Significant pulmonary disease

Acute respiratory distress syndrome, lung disease with right-sided heart failure, obstructive sleep apnea, pulmonary hypertension

Pulmonary embolism

Advanced age

Renal dysfunction

Anemia

Critical illness

Burns

Stroke

High output states

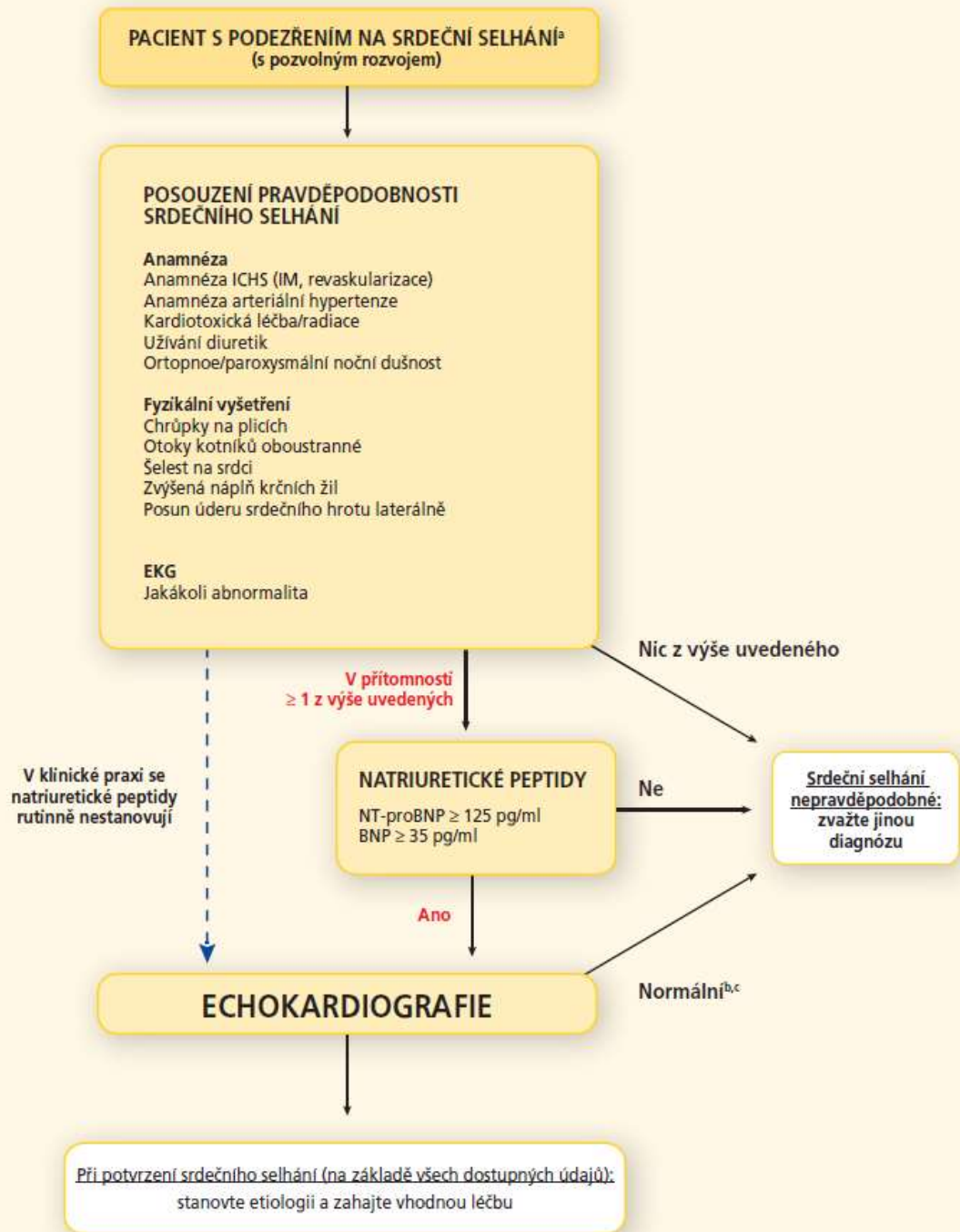
Sepsis

Cirrhosis

Hyperthyroidism

- Mallick, A., & Januzzi, J. J. (2015). Biomarkers in acute heart failure. *Revista Espanola De Cardiologia (English Ed.)*, 68(6), 514-525

Algoritmus dg. srdečního selhání

Kasuistika č.1

Muž *1943

Přijat pro atypické bolesti na hrudníku a dušnost, TT 38°C,
perimaleolární otoky

OA: jaterní cirhóza (etylické etio, „městnavá hepatopatie“)

Stp. IM spodní stěny

Flutter síní

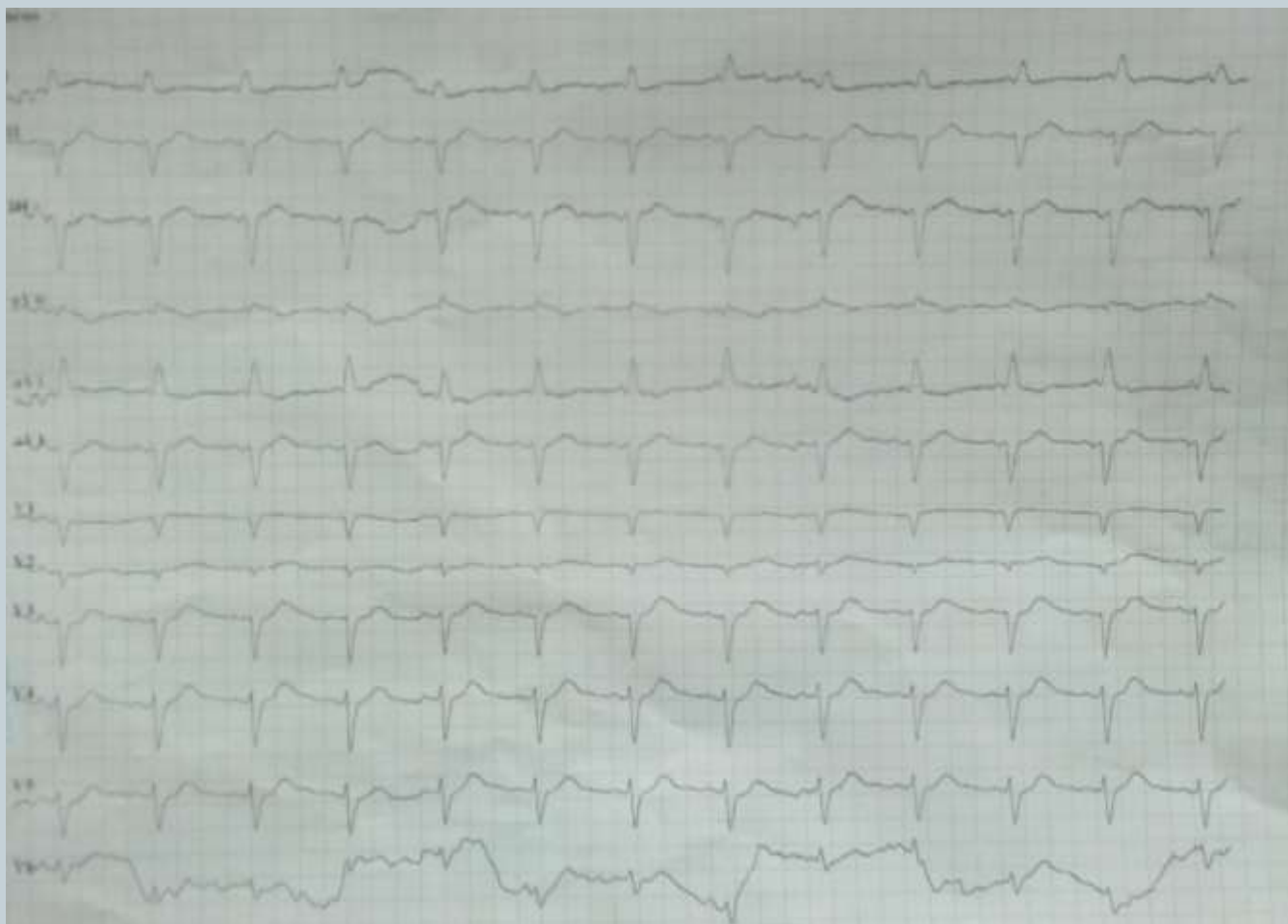
TK 130/80 P 120/min

Difuzně přízvučné chrůpky po obou plicních polích

Perimaleolární otoky DKK.

Laboratorně : CRP 60, NT proBNP „šedá zóna“

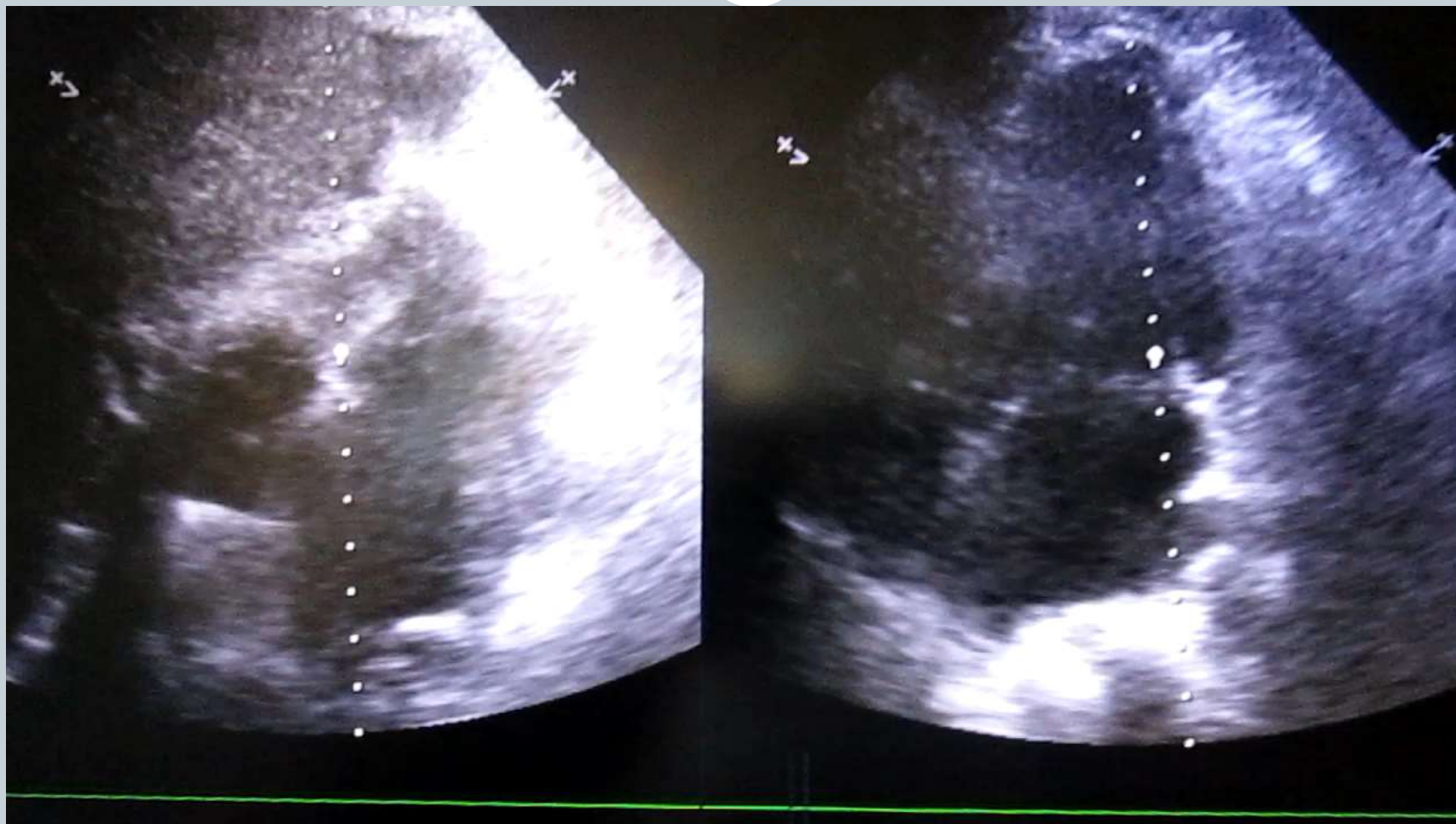
EKG – kasuistika č.1

Kasuistika č.1

Kasuistika č.1

Etiologie dušnosti je:

- A/ Kardiální
- B/ Plicní – CHOPN
- C/ Kombinovaná
- D/ Jiná

Etiologie dušnosti je:

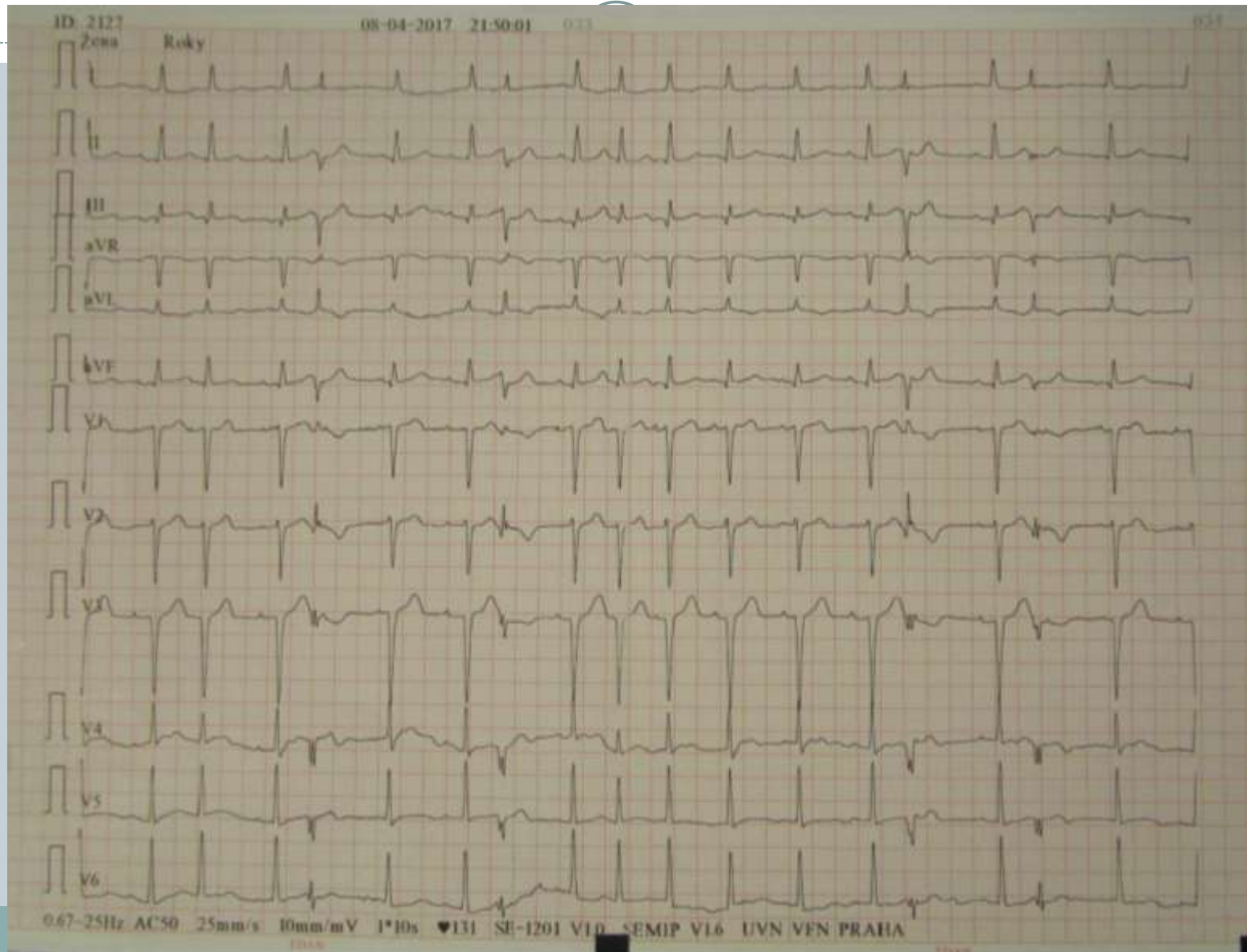
- A/ Kardiální
- B/ Plicní – CHOPN
- C/ Kombinovaná
- D/ Jiná

Kasuistika č.2

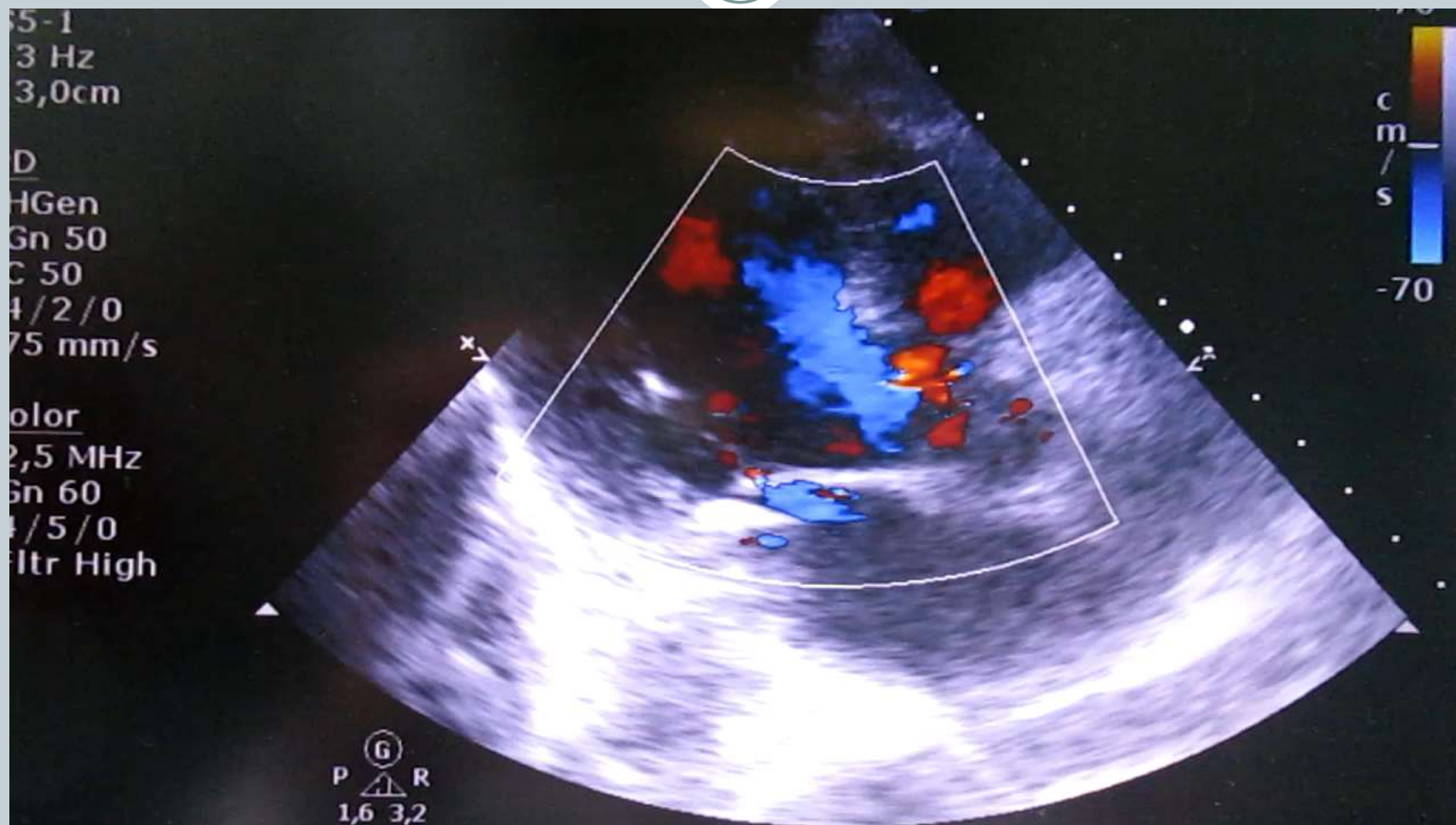
- Žena *1922, typické bolesti na hrudníku
- Hypertenze 180/90
- Dušnost při minimální námaze
- Periferní cyanóza
- Otoky DKK po stehna
- Lab: hs TnT 60 ng/l

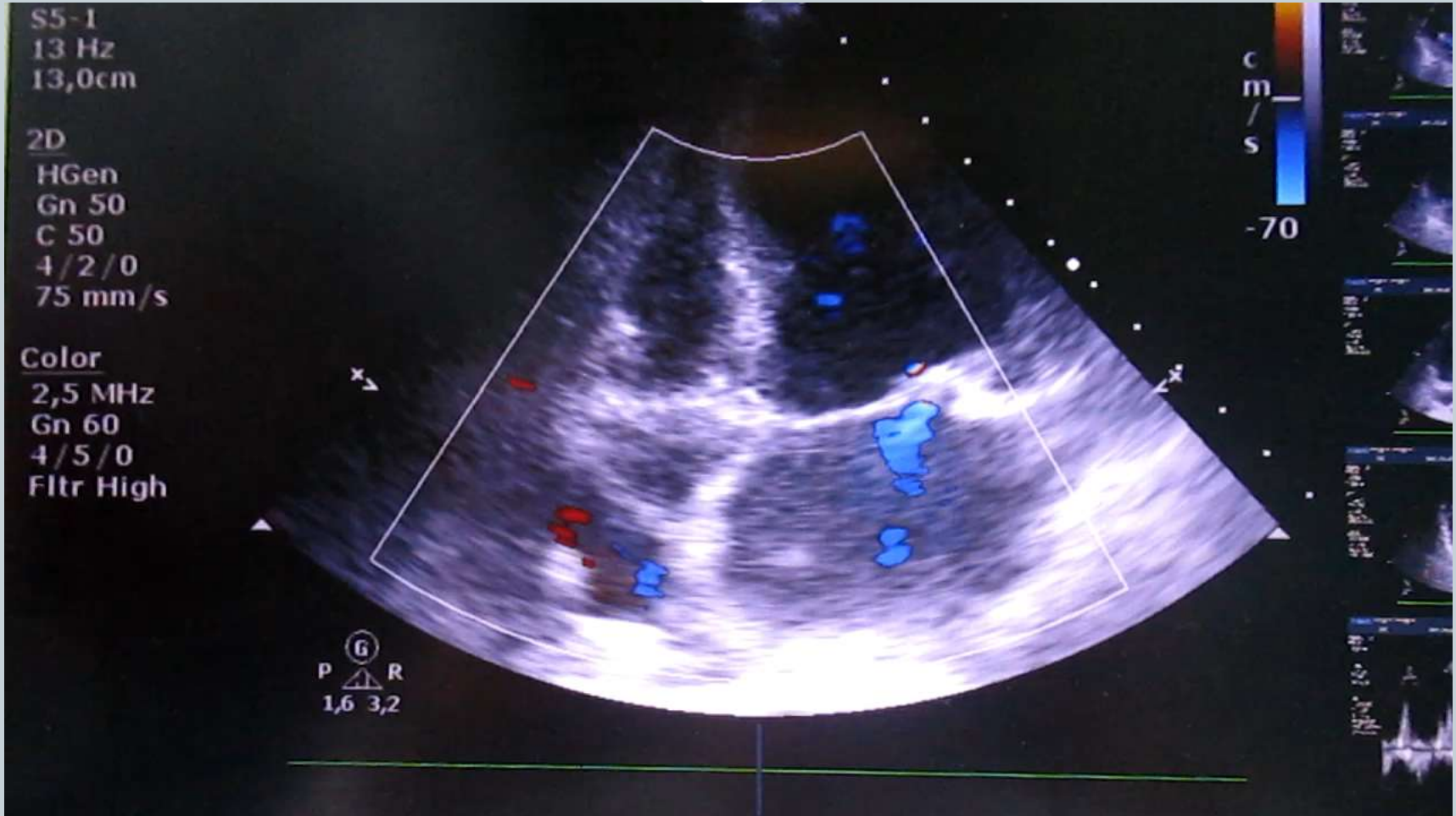
Kasuistika č.2

Kasuistika č.2

Etiologie dušnosti je:

- A/ Kardiální
- B/ Plicní – CHOPN
- C/ Kombinovaná
- D/ Jiná

Etiologie dušnosti je:

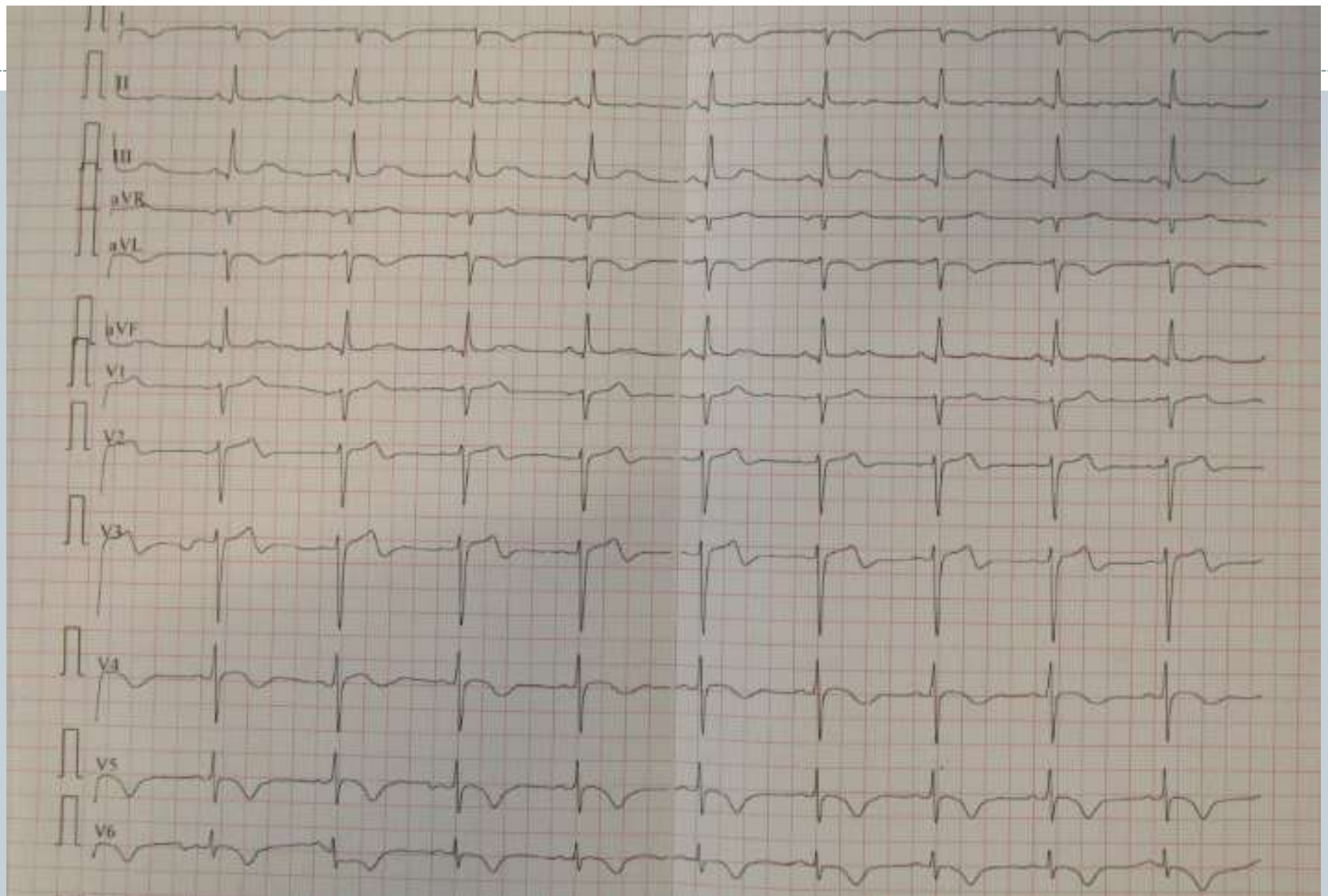
- **A/ Kardiální**
- B/ Plicní – CHOPN
- C/ Kombinovaná
- D/ Jiná

Dušnost – symptom zavádějící

- 35 let
- kuřačka
- PSA: manažérka, vdaná na MD, 2 děti 2 a 5 let
- zcela zdravá

- Přivezena na EM po hádce se svým otcem pro dušnost a bolesti na hrudníku

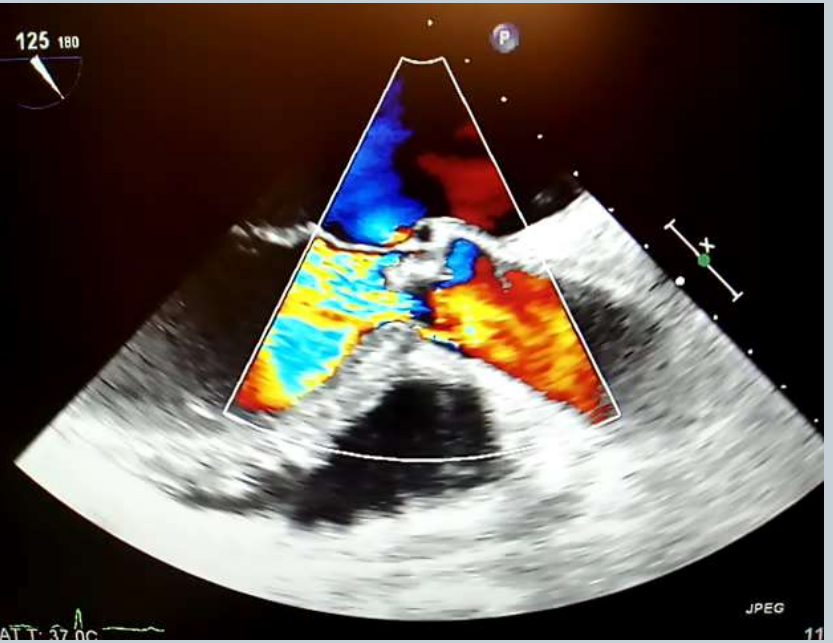

Dušnost symptom - zavádějící

- - 49 letá monstrozně obézní pacientka, BMI 48 (Pickwickův syndrom), glob. resp. insuf.
- -Respirační selhání, 2. reintubace
- Defekty DKK
- -Probíhající sepse
- -CRP 300

Shrnutí – dif. dg. dušnosti

- Zpravidla značně komplexní otázka
- Kombinace diagnostických postupů
- Přítomnost obou složek (více složek)
- Terapeutický pokus
- Prognóza pacienta
- Může jít i o zcela zavádějící symptom

Děkuji za pozornost!

